ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 22. decembra 2010 *

Vo veci C-507/08,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 88 ods. 2 ES, podaná 21. novembra 2008,

Európska komisia, v zastúpení: C. Giolito, J. Javorský a K. Walkerová, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Slovenskej republike, v zastúpení: B. Ricziová, splnomocnená zástupkyňa,

žalovanej,

* Jazyk konania: slovenčina.

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory J.-C. Bonichot, sudcovia K. Schiemann (spravodajca), L. Bay Larsen, C. Toader a M. Safjan,

generálny advokát: P. Cruz Villalón,
tajomník: K. Malacek, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 3. júna 2010,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 9. septembra 2010,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojou žalobou Komisia Európskych spoločenstiev navrhuje, aby Súdny dvor určil, že Slovenská republika si tým, že nevykonala rozhodnutie Komisie 2007/254/ES zo 7. júna 2006 o štátnej pomoci C 25/05 (ex NN 21/05) poskytnutej Slovenskou republikou v prospech spoločnosti FRUCONA Košice, a.s. (Ú. v. EÚ L 112, s. 14), nesplnila

povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 249 štvrtého odseku ES a článku 2 uvedeného rozhodnutia.

Právny rámec

2 Odôvodnenie č. 13 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339) stanovuje:

„keďže v prípadoch protiprávnej pomoci, ktorá nie je zlučiteľná so spoločným trhom, by sa mala obnoviť efektívna súťaž; keďže na tento účel je potrebné, aby sa pomoc vrátane úrokov bez meškania vrátila; keďže je náležité, aby sa vrátenie realizovalo v súlade s postupmi vnútroštátneho práva; keďže uplatnenie týchto postupov by nemalo brániť okamžitému a efektívnemu vykonaniu rozhodnutia Komisie a obnove efektívnej súťaže; keďže, aby sa dosiahol tento výsledok, členské štáty by mali podniknúť všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie účinnosti rozhodnutia Komisie."

3 Článok 14 ods. 3 nariadenia č. 659/1999 stanovuje:

„Bez toho, aby bolo dotknuté akékoľvek nariadenie Súdneho dvora Európskych spoločenstiev podľa článku [242 ES], vymáhanie sa bude realizovať bez meškania a v súlade s postupmi podľa vnútroštátneho práva daného členského štátu za predpokladu, že umožnia okamžité a účinné vykonanie rozhodnutia Komisie. Na tento účel a v prípade konania na národných súdoch dané členské štáty podniknú všetky potrebné

kroky, ktoré sú k dispozícii v ich príslušných právnych systémoch, vrátane predbežných opatrení, bez dopadu na právo spoločenstva."

4 Podľa znenia článku 23 ods. 1 toho istého nariadenia:

„Ak daný členský štát nepostupuje v súlade s podmienečnými alebo zápornými rozhodnutiami najmä v prípadoch, na ktoré sa odvoláva článok 14, Komisia môže túto záležitosť predložiť priamo Súdnemu dvoru európskych spoločenstiev v súlade s článkom [88 ods. 2 ES]."

Konanie pred podaním žaloby

5 V rozhodnutí 2007/254 Komisia konštatovala, že opatrenia, ktoré Slovenská republika vykonala v prospech spoločnosti FRUCONA Košice, a.s. (ďalej len „Frucona"), predstavujú štátnu pomoc a že táto pomoc nie je zlučiteľná so spoločným trhom.

6 Z uvedeného rozhodnutia vyplýva, že Frucona v rozhodnom čase pôsobila v oblasti výroby liehu a liehovín, nealkoholických nápojov, konzervovaného ovocia a zeleniny a octu. Sporné štátne opatrenie spočívalo v odpísaní daňového nedoplatku Daňovým úradom Košice IV (ďalej len „daňový úrad") v rámci vyrovnania, čo je konanie, ktoré sa riadi zákonom č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní. Z tejto právnej úpravy vyplýva, že zámerom vyrovnacieho konania je podobne ako v prípade konkurzného konania usporiadať finančnú situáciu spoločnosti v úpadku, pričom jeho hlavným cieľom je umožniť tejto spoločnosti pokračovať v činnosti na základe dosiahnutia dohody

s veriteľmi v tom zmysle, že spoločnosť sa zaviaže zaplatiť časť svojho dlhu a zvyšok sa odpustí. Túto dohodu musí schváliť súd poverený dohľadom nad konaním.

7 Dňa 8. marca 2004 Frucona podala na príslušnom krajskom súde návrh na vyrovnanie, pričom jej predĺženie predstavoval najmä daňový nedoplatok na spotrebnej dani z liehu. Po hlasovaní veriteľov v prospech návrhu na vyrovnanie uvedený krajský súd túto dohodu s veriteľmi potvrdil 14. júla 2004. Uplynutím lehoty na podanie odvolania rozhodnutie daného súdu nadobudlo právoplatnosť.

8 Na základe dohody s veriteľmi mala Frucona zaplatiť 35 % dlhu do jedného mesiaca, pričom zostávajúcich 65 % dlhu sa veritelia zaviazali odpustiť.

9 Celková výška dlhu Frucony voči daňovému úradu bola 640 793 831 SKK (t. j. 16,86 milióna eur). V rámci vyrovnania získal tento úrad sumu 224 277 841 SKK (t. j. 5,86 milióna eur), odpísanie daňového dlhu bolo teda vo výške 416 515 990 SKK (t. j. 11 miliónov eur).

10 Po skončení konania o preskúmaní sporného odpísania daňového dlhu v rámci konania podľa článku 88 ods. 2 prvého pododseku ES Komisia dospela k záveru, že týmto odpísaním dlhu Slovenská republika nezákonne poskytla pomoc Frucone, pričom vo svojom rozhodnutí 2007/254 uviedla:

„*Článok 1*

Štátna pomoc, ktorú Slovenská republika poskytla v prospech [Frucony], vo výške 416 515 990 SKK, nie je zlučiteľná so spoločným trhom.

Článok 2

1. Slovenská republika prijme všetky opatrenia potrebné na vymáhanie nezákonne poskytnutej pomoci uvedenej v článku 1 od príjemcu späť.

2. Vymáhanie sa uskutoční bez odkladu a v súlade s postupmi uvedenými vo vnútroštátnych právnych predpisoch, pokiaľ umožňujú okamžité a účinné vykonanie tohto rozhodnutia.

3. Vymáhaná suma musí zahŕňať úroky za celé obdobie od dátumu, ku ktorému bola suma daná k dispozícii [Frucone] až do jej skutočného vrátenia.

…

Článok 3

Slovenská republika bude do dvoch mesiacov po oznámení tohto rozhodnutia informovať Komisiu o opatreniach prijatých na dosiahnutie súladu s týmto rozhodnutím.
…

…“

11 Dňa 12. januára 2007 podala Frucona žalobu na Súd prvého stupňa Európskych spoločenstiev, v ktorej požadovala zrušenie uvedeného rozhodnutia (vec Frucona Košice, T–11/07), pričom nepožadovala odklad jeho výkonu formou predbežného opatrenia. Slovenská republika nepodala žalobu proti uvedenému rozhodnutiu, ktoré jej bolo doručené 12. júna 2006.

12 S cieľom vykonať toto rozhodnutie vyzval daňový úrad 4. júla 2006 Fruconu na vrátenie protiprávnej pomoci a úrokov do ôsmich dní. Keďže Frucona tejto výzve nevyhovela, daňový úrad podal 21. júla 2006 žalobu na zaplatenie na Okresný súd Košice II.

13 Rozsudkom z 11. júna 2007 Okresný súd Košice II zamietol danú žalobu, pričom rozhodol, že Frucona nie je povinná pomoc vrátiť. Toto rozhodnutie bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 21. apríla 2008, okrem iného z dôvodu, že nie je možné preskúmať uznesenie o potvrdení vyrovnania, ktoré nadobudlo právoplatnosť.

14 Daňový úrad podal listom z 2. júla 2008 generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky podnet na podanie mimoriadneho dovolania proti uvedenému rozhodnutiu. Slovenská republika jednoznačne nespresnila, aký postup nasledoval v súvislosti s touto žiadosťou.

15 V priebehu vymáhania nezákonne poskytnutej pomoci Komisia trvala na okamžitom a účinnom vykonaní rozhodnutia 2007/254, pričom slovenským orgánom vytýkala, že priamo nepristúpili k výkonu jej rozhodnutia podľa vnútroštátneho práva, ale považovali za potrebné podať žalobu na zaplatenie na okresný súd.

16 V tejto súvislosti slovenské orgány v podstate predložili dve základné tvrdenia:

— začatie súdneho konania bolo nevyhnutné na vymoženie sumy štátnej pomoci, o ktorú ide v tejto veci, spolu s úrokmi, pretože podľa slovenského daňového práva neexistoval žiadny právny základ na vymáhanie pohľadávky daňového úradu,

ktorá bola vo vyrovnaní odpísaná. Z tohto dôvodu bolo potrebné zabezpečiť exekučný titul. Inými slovami, podľa slovenského práva účinkom správneho rozhodnutia daňového úradu nemôže byť „zrušenie“ rozhodnutia súdu vykonávajúceho dohľad nad vyrovnacím konaním medzi Fruconou a jej veriteľmi potvrdzujúceho dohodu s veriteľmi, ktoré nadobudlo právoplatnosť,

— rozhodnutie 2007/254 nezaväzuje priamo Fruconu, ale skôr vyžaduje od Slovenskej republiky, aby prijala všetky opatrenia potrebné na vymáhanie nezákonne poskytnutej pomoci. Toto rozhodnutie, ktoré je „cudzím“ správnym rozhodnutím, nezakladá povinnosť Frucony vrátiť pomoc. Nebolo preto možné pristúpiť k výkonu daného rozhodnutia na vnútroštátnej úrovni.

17 Po rozličných výmenách stanovísk a neskorších výzvach po uplynutí dvojmesačnej lehoty stanovenej v článku 3 rozhodnutia 2007/254 na informovanie Komisie o opatreniach prijatých na vykonanie rozhodnutia Komisia usúdila, že Slovenská republika stále nepristúpila k jeho účinnému výkonu, a preto sa rozhodla podať prejednávanú žalobu.

O žalobe

Argumentácia účastníkov konania

18 Komisia tvrdí, že zrušenie protiprávnej pomoci prostredníctvom jej vymáhania je logickým dôsledkom vyhlásenia jej protiprávnosti, pričom odkazuje na rozsudky

z 21. marca 1990, Belgicko/Komisia (C-142/87, Zb. s. I-959, bod 66) a z 21. marca 1991, Taliansko/Komisia (C-305/89, Zb. s. I-1603, bod 41). V súlade s článkom 249 ES je členský štát, ktorému je určené rozhodnutie Komisie nariaďujúce vymáhanie nezákonne poskytnutej štátnej pomoci, povinný prijať všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie výkonu takého rozhodnutia, ako to vyplýva z rozsudku z 26. júna 2003, Komisia/Španielsko (C-404/00, Zb. s. I-6695, bod 21).

19 Komisia však zistila, že v tomto prípade viac ako 29 mesiacov od oznámenia rozhodnutia 2007/254 nebola pomoc, ktorá bola poskytnutá Frucone, vymožená. Komisia preto tvrdí, že Slovenská republika si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z rozhodnutia 2007/254 a článku 14 ods. 3 nariadenia č. 659/1999.

20 Hoci orgán splnomocnený na vymáhanie konal v súlade s vnútroštátnym právom, okolnosti ako tá, že daňový úrad podal žalobu na zaplatenie, ktorou sa domáha vrátenia protiprávnej pomoci, zdĺhavé súdne konanie a obsah rozhodnutí Okresného súdu Košice II a následne Krajského súdu v Košiciach, bránia podľa Komisie okamžitému a účinnému výkonu rozhodnutia 2007/254. Komisia tvrdí, že slovenské orgány porušili zásadu priameho účinku ustanovení práva Spoločenstva v prípade kolízie s vnútroštátnym predpisom členského štátu.

21 Pokiaľ ide o skutočnosť, že rozhodnutie súdu, ktorý potvrdil vo vyrovnacom konaní dohodu s veriteľmi, nadobudlo právoplatnosť, čo podľa Slovenskej republiky bráni vymáhaniu poskytnutej pomoci, Komisia poukazuje na rozsudok z 18. júla 2007, Lucchini, (C-119/05, Zb. s. I-6199, bod 63), v ktorom Súdny dvor rozhodol, že právo Spoločenstva bráni uplatneniu ustanovenia vnútroštátneho práva, ktorého cieľom je stanoviť zásadu právoplatne rozhodnutej veci, keď jeho uplatnenie predstavuje prekážku vymáhania štátnej pomoci, ktorá bola poskytnutá v rozpore s právom Spoločenstva

a ktorej nezlučiteľnosť so spoločným trhom bola stanovená konečným rozhodnutím Komisie.

22 Podľa Komisie teda riešenie prijaté slovenskými súdmi v tejto veci vedie k popretiu cieľov sledovaných pravidlami Spoločenstva v oblasti štátnej pomoci, čo je prekážkou účinného výkonu rozhodnutia 2007/254 a okamžitého obnovenia predchádzajúceho stavu, a predlžuje tým nenáležitú konkurenčnú výhodu vyplývajúcu z predmetnej pomoci, ako to vyplýva aj z rozsudku z 5. októbra 2006, Komisia/Francúzsko (C-232/05, Zb. s. I-10071, bod 52).

23 Okrem toho Komisia kritizuje správanie slovenských orgánov, pokiaľ ide o zásadu ekvivalencie, ktorá sa podobne ako zásada efektivity musí vziať do úvahy pri posúdení procesnej autonómie priznanej členským štátom na výkon práva Spoločenstva. Komisia tvrdí, že uvedená zásada ekvivalencie bola porušená vzhľadom na skutočnosť, že rozhodnutiu 2007/254 nebola priznaná vykonateľnosť, ktorú majú napríklad platobné výmery vydané daňovým úradom.

24 Slovenská republika v rámci svojej obrany tvrdí, že gramatický výklad článku 2 ods. 1 a 2 rozhodnutia 2007/254, a predovšetkým použitie slova „vymáhanie“ namiesto slova „vymoženie“ vedie na rozdiel od výkladu navrhovaného Komisiou k záveru, že z nich nemožno vyvodiť povinnosť Slovenskej republiky pomoc v stanovenej lehote aj reálne vymôcť. Jediná povinnosť, ktorá z týchto ustanovení vyplýva, je prijať v stanovenej lehote všetky opatrenia potrebné na vymáhanie predmetnej pomoci.

25 Slovenská republika tvrdí, že skutočne podnikla bez zbytočného odkladu rôzne kroky na urýchlené a účinné vymoženie pomoci, najmä vyzvala Fruconu na jej vrátenie

a pristúpila k jej následnému vymáhaniu súdnou cestou. Slovenská republika tiež zdôrazňuje, že rozhodnutie 2007/254 ešte nie je konečné, pretože bolo napadnuté v konaní na Súde prvého stupňa.

26 Slovenská republika sa preto domnieva, že si splnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z rozhodnutia 2007/254 a požiadaviek článku 14 ods. 3 nariadenia č. 659/1999.

27 Slovenská republika taktiež zdôrazňuje, že poskytnutie štátnej pomoci spoločnosti Frucona v rámci vyrovnacieho konania bolo potvrdené rozhodnutím súdu vykonávajúceho dohľad nad týmto konaním, ktoré po nadobudnutí právoplatnosti nemôže daňový úrad ako správny orgán zrušiť. Tvrdí, že právo Spoločenstva nevyžaduje, aby bol taký správny orgán povinný zrušiť právoplatné vnútroštátne súdne rozhodnutia.

28 Slovenská republika sa navyše domnieva, že už citovaný rozsudok Lucchini nie je v tejto veci relevantný. Na rozdiel od rozhodnutia príslušného talianskeho súdu vo veci, v ktorej bol vyhlásený uvedený rozsudok, rozhodnutie krajského súdu zo 14. júla 2004 totiž nadobudlo právoplatnosť z dôvodu uplynutia zákonných lehôt umožňujúcich podanie opravného prostriedku v súlade s vnútroštátnymi procesnými predpismi ešte pred vydaním rozhodnutia 2007/254. Okrem toho bol uvedený rozsudok vynesený až po tom, čo Slovenská republika podnikla kroky s cieľom vymôcť súdnou cestou pomoc, ktorá je sporná v tejto veci.

29 Podanie žaloby na zaplatenie proti Frucone na vnútroštátny súd bolo teda vhodným prostriedkom postupu, ktorý spĺňa podmienku okamžitého a účinného zásahu.

30 Pokiaľ ide o tvrdenie Komisie, že Slovenská republika porušila zásadu ekvivalencie, Slovenská republika uvádza, že vzhľadom na to, že rozhodnutie 2007/254 nepredstavuje priamy exekučný titul, v prípade, že by bola povinná uznať jeho priamu vykonateľnosť, by išlo o popretie procesnej autonómie členských štátov pri výkone rozhodnutia prijatého podľa článku 88 ods. 2 ES.

31 Okrem toho zásada ekvivalencie sa vytvorila v oblasti ochrany práv jednotlivcov a nie v oblasti týkajúcej sa výlučne záväzkov členských štátov voči Európskemu spoločenstvu, kam patria rozhodnutia Komisie podľa článku 88 ods. 2 ES.

32 Vo svojej replike Komisia spochybňuje gramatický výklad rozhodnutia 2007/254, ktorý navrhovala Slovenská republika. Komisia tvrdí, že toto rozhodnutie obsahuje povinnosť daného členského štátu skutočne vymôcť vrátenie protiprávne poskytnutej štátnej pomoci a nielen začať proces vymáhania v lehote dvoch mesiacov stanovenej v článku 3 rozhodnutia, čo zodpovedá zásade, že postupy podľa vnútroštátneho práva začaté členským štátom na výkon rozhodnutí musia umožniť ich okamžité a účinné vykonanie.

33 Jediná výnimka z povinnosti vykonať rozhodnutie Komisie by bola existencia mimoriadnych okolností, ktoré by členskému štátu úplne znemožnili riadne vykonať dané rozhodnutie. Slovenská republika sa však v prejednávanej veci na také okolnosti nikdy neodvolala.

34 Okrem toho Komisia tvrdí, že keďže právo Spoločenstva nestanovuje, aký postup by mal dotknutý členský štát uplatniť na výkon rozhodnutia, ktorým sa nariaďuje vymáhanie protiprávnej pomoci podľa článku 14 ods. 3 nariadenia č. 659/1999, toto

vymáhanie sa musí v zásade uskutočniť v súlade s príslušnými ustanoveniami vnútroštátneho práva; tieto ustanovenia sa musia uplatniť takým spôsobom, aby sa vymáhanie požadované právom Spoločenstva nestalo prakticky nemožné a aby sa plne zohľadnili záujmy Spoločenstva, pričom odkazuje na rozsudok z 27. júna 2000, Komisia/Portugalsko (C-404/97, Zb. s. I-4897, bod 55).

35 V tejto súvislosti Komisia zdôrazňuje, že nemala v úmysle Slovenskej republike nariadiť, akým spôsobom má vymôcť nezákonne poskytnutú štátnu pomoc, ale spôsob, ktorý si Slovenská republika zvolila, nespĺňa požiadavku okamžitého a účinného vymoženia protiprávne poskytnutej pomoci, keďže ani po 29 mesiacoch od oznámenia rozhodnutia 2007/254 stále nedošlo k vymoženiu.

36 Navyše Komisia v rozpore s tvrdením Slovenskej republiky nepožadovala, aby daňový úrad zrušil právoplatné súdne rozhodnutie, ale navrhla ako jeden z možných postupov pri výkone rozhodnutia 2007/254, aby príslušný orgán zrušil rozhodnutie o poskytnutí protiprávnej pomoci, čo by bolo aj v súlade s judikatúrou Súdneho dvora. Komisia takisto uviedla, že z danej judikatúry vyplýva povinnosť príslušných vnútroštátnych súdov neuplatniť ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré sú v rozpore s právom Spoločenstva.

37 Komisia pripomína, že podľa tejto zásady prednosti práva Spoločenstva má právo Spoločenstva prednosť pred akýmkoľvek vnútroštátnym aktom, či už ide o správny, alebo legislatívny akt, ale aj právoplatný rozsudok, ako to vyplýva z už citovaného rozsudku Lucchini. Skutočnosť, že uvedený rozsudok bol vydaný až po rozhodnutí súdu, ktorý potvrdil štátnu pomoc poskytnutú spoločnosti Frucona, nie je podstatná, pretože daný rozsudok iba interpretuje platné právo tak, ako sa má aplikovať.

38 Napokon Komisia spochybňuje tvrdenie Slovenskej republiky, podľa ktorého sa zásada ekvivalencie neuplatní v kontexte výkonu rozhodnutia Komisie v oblasti štátnej

pomoci, a tvrdí, že procesná autonómia členského štátu musí byť obmedzená všeobecnou zásadou efektivity. V opačnom prípade by povinnosť vymáhania úplne stratila svoj zmysel a nedalo by sa zabezpečiť jednotné uplatňovanie práva Spoločenstva.

39 Slovenská republika spochybnila tvrdenie Komisie, podľa ktorého sú príslušné slovenské orgány povinné nielen prijať všetky opatrenia potrebné na účinné vymáhanie pomoci, ale aj túto pomoc skutočne vymôcť. Slovenská republika sa domnieva, že si v celom rozsahu splnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú zo slovenskej verzie rozhodnutia 2007/254, ktorá je jediná autentická.

40 Navyše Slovenská republika naďalej zotrváva na stanovisku, že daňové orgány nemohli zrušiť právoplatné súdne rozhodnutie, a domnieva sa, že zvolili jediný možný spôsob vymáhania spornej pomoci.

Posúdenie Súdnym dvorom

41 Pred pristúpením k preskúmaniu nesplnenia povinnosti vytýkaného Slovenskej republike, pokiaľ ide o jej povinnosť vykonať rozhodnutie 2007/254, treba pripomenúť niektoré zásady, ktoré vyplývajú z ustálenej judikatúry Súdneho dvora v tejto oblasti.

42 Zrušenie protiprávnej pomoci prostredníctvom jej vymáhania je logickým dôsledkom vyhlásenia jej protiprávnosti, pričom tento dôsledok nemôže závisieť od podoby, v akej bola pomoc poskytnutá (pozri najmä rozsudky z 10. júna 1993, Komisia/Grécko, C-183/91, Zb. s. I-3131, bod 16; Komisia/Portugalsko, už citovaný, bod 38).

43 V prípade rozhodnutia konštatujúceho protiprávnu povahu pomoci sa jej vymáhanie nariadené Komisiou vykoná za podmienok stanovených v článku 14 ods. 3 nariadenia č. 659/1999. Členský štát sa na svoju obranu v rámci konania o nesplnení povinnosti začatého Komisiou podľa článku 88 ods. 2 ES môže odvolávať na jedinú skutočnosť, a to na absolútnu nemožnosť riadneho výkonu rozhodnutia o vymáhaní (pozri rozsudok z 13. novembra 2008, Komisia/Francúzsko, C-214/07, Zb. s. I-8357, body 43 a 44, ako aj citovanú judikatúru).

44 V prípade ťažkostí s výkonom musia Komisia a členský štát podľa pravidla ukladajúceho členským štátom a inštitúciám Európskej únie recipročné povinnosti lojálnej spolupráce, ktoré vychádzajú najmä z článku 4 ods. 3 ZEÚ, spolupracovať v dobrej viere s cieľom prekonať tieto ťažkosti pri úplnom rešpektovaní ustanovení Zmluvy o fungovaní Európskej únie a najmä ustanovení o štátnej pomoci (pozri rozsudok z 13. novembra 2008, Komisia/Francúzsko, už citovaný, bod 45 a citovanú judikatúru).

45 V súvislostiach tejto veci treba na úvod konštatovať, že v čase, keď Komisia podala žalobu, t. j. 29 mesiacov od oznámenia rozhodnutia 2007/254, nebola od Frucony vymožená nijaká suma. Slovenská republika túto skutočnosť nespochybňuje a ani sa neodvoláva na absolútnu nemožnosť vykonania rozhodnutia Komisie.

46 Pokiaľ ide o okolnosti, ktoré Slovenská republika uviedla ako dôvody nevykonania rozhodnutia 2007/254, a teda nevymoženia protiprávnej pomoci poskytnutej Frucone, jej argumentácia sa v podstate skladá z dvoch častí.

47 Po prvé vo svojich písomných pripomienkach predložila gramatický výklad článku 2 ods. 1 a 2 rozhodnutia 2007/254 a v danej súvislosti poukázala na použitie slova

„vymáhanie“ namiesto „vymoženie“ v slovenskej verzii rozhodnutia, čo podľa nej predstavuje len povinnosť prijať kroky smerujúce k vymáhaniu protiprávnej pomoci, ale túto pomoc nie je povinná aj skutočne vymôcť.

48 Treba uviesť, že taký výklad znenia rozhodnutia 2007/254 by zjavne nerešpektoval jeho skutočný cieľ. V kontexte právnej úpravy Únie a najmä vzhľadom na odôvodnenie č. 13 a článok 14 ods. 3 nariadenia č. 659/1999 je zjavné, ako tvrdí Komisia, že cieľom rozhodnutia 2007/254 je obnovenie efektívnej hospodárskej súťaže takým spôsobom, že členskému štátu, ktorému je rozhodnutie určené, stanovuje povinnosť skutočne a okamžite vymôcť protiprávnu štátnu pomoc. S gramatickým výkladom znenia rozhodnutia 2007/254, ktorý navrhla Slovenská republika, nie je teda možné súhlasiť.

49 Po druhé sa postoj Slovenskej republiky zakladá na tvrdení, že súdne konanie začaté daňovým úradom najskôr na Okresnom súde Košice II a potom na Krajskom súde v Košiciach bolo na vymáhanie štátnej pomoci poskytnutej Frucone nevyhnutné, pretože dohoda s veriteľmi bola potvrdená rozhodnutím príslušného súdu, ktoré po nadobudnutí právoplatnosti nemohol daňový úrad ako správny orgán zrušiť.

50 V tejto súvislosti treba najskôr pripomenúť, že v súlade s článkom 14 ods. 3 nariadenia č. 659/99 sa vymáhanie protiprávnej pomoci stanovené v rozhodnutí Komisie musí realizovať bez meškania a v súlade s postupmi podľa vnútroštátneho práva daného členského štátu za predpokladu, že umožnia okamžité a účinné vykonanie tohto rozhodnutia.

51 Členský štát, ktorý je podľa takéhoto rozhodnutia povinný zabezpečiť vymáhanie protiprávnej pomoci, má slobodu vo voľbe prostriedkov, ktorými túto povinnosť splní, pokiaľ zvolené opatrenia nebudú narušovať pôsobnosť a účinnosť práva Únie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 12. decembra 2002, Komisia/Nemecko, C-209/00, Zb. s. I-11695, bod 34, ako aj z 20. mája 2010, Scott a Kimberly Clark, C-210/09, Zb. s. I-4613, bod 21).

52 Z práva Európskej únie teda vyplýva povinnosť prijať všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie výkonu rozhodnutí Komisie stanovujúce vymáhanie protiprávnej pomoci, pričom je však potrebné dodržať osobitosti rôznych konaní, ktoré sú v tejto súvislosti v členských štátoch upravené. Treba uviesť, že práve v súlade s týmto právom v rámci prejednávanej veci Komisia tvrdila, že nemala v úmysle príslušným orgánom Slovenskej republiky nariadiť, akým konkrétnym spôsobom mali vymôcť štátnu pomoc protiprávne poskytnutú Frucone, iba sa domnievala, že spôsob použitý na tento účel nespĺňa požiadavku okamžitého a účinného vymáhania danej pomoci.

53 Skutočnosť, že v dôsledku rozhodnutia 2007/254 daňový úrad začal vymáhať protiprávnu štátnu pomoc súdnou cestou, nemožno ako takú kritizovať, pretože ako bolo uvedené vyššie, členský štát má slobodu vo voľbe prostriedkov, ktorými si splní povinnosť vymáhania.

54 V prejednávanej veci však opatrenia prijaté príslušnými slovenskými orgánmi neviedli k vymoženiu protiprávnej pomoci a normálne podmienky hospodárskej súťaže neboli obnovené. Hlavnou prekážkou tohto vymoženia bolo odmietnutie vyhovieť návrhu na zaplatenie podanému daňovým úradom najskôr Okresným súdom Košice II

a následne v odvolaní Krajským súdom v Košiciach vzhľadom na to, že rozhodnutie príslušného súdu zo 14. júla 2004 o potvrdení vyrovnania nadobudlo právoplatnosť.

55 V tejto veci sa teda vynára otázka, či konečná povaha rozhodnutia vnútroštátneho súdu, ktorým sa schválilo v rámci vyrovnacieho konania pod dohľadom súdu vyrovnanie, z ktorého vyplýva čiastočné vzdanie sa pohľadávky verejného rozpočtu, neskôr Komisiou kvalifikované ako štátna pomoc, môže zmariť vymáhanie tejto pomoci.

56 V tejto súvislosti treba po prvé zdôrazniť, že sporná situácia v tejto veci sa odlišuje od situácie vo veci, v ktorej bol vynesený už citovaný rozsudok Lucchini, na ktorý poukazuje Komisia a v ktorom Súdny dvor rozhodol, že právo Únie bráni uplatneniu ustanovenia vnútroštátneho práva, ktorého cieľom je stanoviť zásadu právoplatne rozhodnutej veci, keď jeho uplatnenie predstavuje prekážku vymáhania štátnej pomoci, ktorá bola poskytnutá v rozpore s právom Únie a ktorej nezlučiteľnosť so spoločným trhom bola stanovená konečným rozhodnutím Komisie (pozri rozsudok Lucchini, už citovaný, bod 63).

57 V prejednávanej veci však súdne rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, na ktorú sa Slovenská republika odvoláva, pred prijatím rozhodnutia Komisie nariaďujúceho vymáhanie spornej pomoci.

58 V dôsledku toho nemôže byť už citovaný rozsudok Lucchini priamo relevantný v tejto veci.

59 Po druhé treba pripomenúť dôležitosť zásady právoplatne rozhodnutej veci v právnom poriadku Únie i vo vnútroštátnych právnych poriadkoch. Na to, aby sa zabezpečila tak stabilita práva a právnych vzťahov, ako aj riadny výkon spravodlivosti, je totiž

dôležité, aby sa nemohli napadnúť súdne rozhodnutia, ktoré sa stali konečnými po vyčerpaní dostupných opravných prostriedkov alebo po uplynutí lehôt stanovených na podanie týchto opravných prostriedkov (rozsudky z 30. septembra 2003, Köbler, C-224/01, Zb. s. I-10239, bod 38; zo 16. marca 2006, Kapferer, C-234/04, Zb. s. I-2585, bod 20, a z 3. septembra 2009, Fallimento Olimpiclub, C-2/08, Zb. s. I-7501, bod 22).

60 Právo Únie teda neukladá vo všetkých prípadoch vnútroštátnemu súdu povinnosť neuplatniť vnútroštátne procesné normy, na základe ktorých nadobúda súdne rozhodnutie právoplatnosť, napriek tomu, že by sa tým umožnilo zjednať nápravu pri porušení ustanovenia práva Únie, ku ktorému došlo vydaním predmetného rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudky Kapferer, už citovaný, bod 21, a Fallimento Olimpiclub, už citovaný, bod 23).

61 Ako zdôraznil generálny advokát vo svojich návrhoch, zo spisu i z ústnych pripomienok Slovenskej republiky prednesených na pojednávaní vyplýva, že vnútroštátne orgány tohto členského štátu mali podľa vnútroštátneho práva k dispozícii procesné prostriedky, ktorých dôsledné uplatnenie by umožnilo tomuto členskému štátu vymoženie spornej pomoci.

62 Slovenská vláda však nepredložila konkrétne skutočnosti týkajúce sa podmienok, za akých by jej štátne orgány použili prostriedky, ktoré majú k dispozícii.

63 Ako bolo uvedené v bode 14 tohto rozsudku uvedený členský štát jednoznačne nespresnila, aký postup nasledoval v súvislosti s podnetom daňového úradu na podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 21. apríla 2008.

64 So zreteľom na výhrady Komisie nemá Súdny dvor inú možnosť, ako konštatovať, že Slovenská republika nepredložila dostatočné dôkazy, na základe ktorých by sa bolo možné domnievať, že v stanovenej lehote podnikla všetky kroky, ktoré mohla vykonať, na získanie vrátenia spornej pomoci.

65 Vzhľadom na uvedené treba konštatovať, že Slovenská republika si tým, že neprijala v stanovenej lehote všetky opatrenia potrebné na vymoženie nezákonne poskytnutej pomoci uvedenej v rozhodnutí 2007/254 od jej príjemcu, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 249 štvrtého odseku ES a článku 2 uvedeného rozhodnutia.

O trovách

66 Podľa článku 69 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Slovenskú republiku na náhradu trov konania a Slovenská republika nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Slovenská republika si tým, že neprijala v stanovenej lehote všetky opatrenia potrebné na vymoženie nezákonnej pomoci od jej príjemcu, ktorá bola poskytnutá Slovenskou republikou v prospech spoločnosti FRUCONA Košice, a.s. a uvedená v rozhodnutí Komisie 2007/254/ES zo 7. júna 2006 o štátnej**

pomoci C 25/05 (ex NN 21/05), nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 249 štvrtého odseku ES a článku 2 uvedeného rozhodnutia.

2. Slovenská republika je povinná nahradiť trovy konania.

Podpisy